

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7170
GK=169

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-7/610-408
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7170)

29-06-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.05.2012 tarih ve 67305 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili Sayın Haluk Ahmet GÜMÜŞ'e ait 7/7170 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 Yazı

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ HALUK AHMET GÜMÜŞ'E AİT 7/7170 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

5838 sayılı Kanun uyarınca 01.08.2010 tarihi itibarıyla Bakanlığımıza yapılan, sendikaya üyelik ve istifa bildirimlerinde Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) işçi kayıtları esas alınmaya başlanmıştır. Bu düzenlemenin ardından, 2822 sayılı Kanunun 12'nci maddesi uyarınca yasada boşluk oluşması nedeniyle istatistiklerin yayımlanması 31.12.2011 tarihine kadar tekrar ertelenmiştir. Bakanlık olarak yeni bir erteleme yerine tasarının yasalaşma sürecinin tamamlanmasını beklediğimizden dolayı yetki tespitleri yapılamamaktadır.

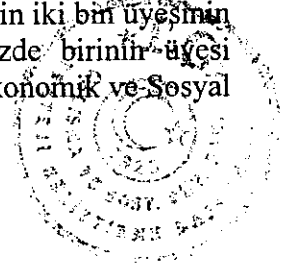
Ancak bu süreçte bile 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü kutlamaları barış ve huzur içinde geçmiş, yıllardan sonra ilk defa bir Bakan Ankara Tandoğan Meydanı'nda miting alanına giderek işçilerle birlikte bu anlamı günün coşkusuna dahil olmuştur.

Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı çalışmaları Üçlü Danışma Kurulu'nda (ÜDK) işçi ve işveren konfederasyonlarının da görüşleri alınarak 2011 yılının Temmuz ayında başlamıştır. Süreç içerisinde ÜDK'da etkin olarak yer almayan diğer sivil toplum kuruluşları, işçi ve işveren kuruluşları, sanayi ve ticaret odaları ile de ikili istişareler yapılarak, toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren tasarının tam bir uzlaşi içinde çıkarılması hedeflenmiştir.

Kanun hazırlık aşamasında işçi ve işveren konfederasyonlarının katılımıyla ÜDK etkin olarak çalışmış, uzun süren çalışmaların ardından büyük ölçüde mutabakat sağlanan metin Genel Kurul Gündemine alınmıştır. Avrupa Birliği üyelik sürecinin gereklilikleri (sosyal politika ve istihdam konulu 19. fasıl açılış kriteri), Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) örgütlenme ve toplu pazarlığa ilişkin normları, 2010 yılında yapılan Anayasa değişiklikleri ile ülkenin içinde bulunduğu koşullar dikkate alınarak hazırlanmış bulunan tasarının yasalaşması şu dönem itibarıyla Yüce Meclisin takdirindedir.

Sosyal diyalog mekanizmaları etkin olarak işletilen, ilgili tüm sosyal tarafların ortak görüşü alınarak hazırlanan Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı, AB normları ile ILO Sözleşmeleri ve yargı kararları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu çalışmalar neticesinde ortaya çıkan tasarının 2821 ve 2822 sayılı Kanunlardan daha ileri düzenlemeler getirdiği açıktır. Bu metinde sendikal örgütlenmenin önünün açılması, endüstri ilişkileri sistemimizin çağdaş standartlara ulaşması, üyesi olduğumuz ILO'nun eleştirilerinin karşılanması için gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Örneğin, sendika kuruculuğu için Türk vatandaşı olma koşulu ve sendika kuruculuğu için "işkolunda fiilen çalışma" koşulları kaldırılmış, yetki itirazlarında işkolu tespit talepleri bekletici mesele olmaktan çıkarılmış, sendika ve konfederasyonların kuruluş usulü kolaylaştırılmış, sendikaya üyelik ve çekilme işlemleri basitleştirilmiş, sendikaya üyelikte ve üyelikten çekilmede notere başvurma şartı kaldırılmış, sendikaların toplu sözleşme yapabilmesi için getirilen yüzde onluk işkolu barajı indirilmiştir. Sonuç olarak, yapılan değişikliklerin eski yasalardaki düzenlemeleri koruduğunu söylemek doğru bir yaklaşım değildir.

Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı ile en önemli değişiklik işkolu barajına getirilmektedir. Bakanlıkça yapılan ölüm, işten ayrılma ve çifte üyeliklerin ayıklanması çalışmaları sonucunda, sendikalara üye işçi sayısının istatistiklerde belirlenen orandan çok aşağıda olduğu görülmüş, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun "Yetki" başlıklı 12'nci maddesinde belirlenen yüzde 10'luk işkolu barajının çok yüksek olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu durum göz önünde bulundurulduğunda daha fazla sendikanın toplu iş sözleşmesi yapabilmesi açısından var olan yüzde 10 olan işkolu barajı yeni Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı'nda daha aşağı seviyeye çekilmiştir. Bahse konu tasarıya göre, işçi sendikasının işyeri veya işletme toplu iş sözleşmesi yapabilmesi için iki bin üyesinin bulunması, kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin ise en az yüzde birinin üyesi bulunması koşulu şart konmuştur. Ayrıca tasarının geçici maddesinde ise Ekonomik ve Sosyal

Konseye üye konfederasyonlara bağı olmayan işçi sendikaları için ise işkolu barajı yüzde üç olarak belirlenmiştir.

İşkolları sayısı mevcut 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 60'ıncı maddesinde 28 olarak belirlenmiştir. Ancak ÷lkedeki ve dünyadaki uygulamalar dikkate alınarak, sendikaların kurulabileceğı ve faaliyette bulunabileceğı işkolları sayısı 21 olarak belirlenmiştir.

